Anul al XC-lea. Nr. 89 NUMARUL 2 Lei Braşov Duminecă 28 August 1927

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
— PIAŢA LIBERTĂŢEI BRAŞOV. —
TELEFON 226.
Abonament anual 860 lei.
Pentru streinătate 800 lei.
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru tine, la libertate, legalitate şi cinste.

ALBA-IULIA

Faptul că Partidul Naţional-Ţărănesc proectează ţinerea unei mari adunări poporale la Alba-Iulia, a pus pe jar atât presa liberală cât şi ziarele d-lui Iorga şi Averescu. Intreagă această presă este scandalizată, adecă, de faptul că Partidul Naţional-Ţărănesc şi-a ales ca loc al adunării tocmai Alba-Iulia. Pentru-ce? — se întreabă. Şi fiecare caută să răstălmăcească, după puterea-i de răutate şi intrigă, răspunsul întrebării de mai sus.

Noi râdem în faţa tuturor acestor răstălmăciri.

Am ales Alba-Iulia ca loc al adunării, pentru-că aşa ne place! Partidul Naţional-Ţărănesc, care în alegeri s-a dovedit singurul partid cu rădăcini în masele poporului, n-are nevoie să întrebe nici pe d-l Brătianu, nici pe d-l Iorga şi nici pe d-l Averescu: unde să-şi ţină adunările sale.

Pentru noi Alba-Iulia este un simbol, pe care dorim şi ţinem să-l preţuim mai mult decât ceice cred că a zidi a bisericuţă — a încoronării — şi a o lăsa apoi să se dărâme, însemnează a cinsti trecutul unui neam.

Pentru-că ţinem la viitorul neamului, îi cinstim trecutul, îi cinstim marile momente istorice şi tocmai pentru aceea cinstim şi Alba-Iulia şi vom ţine adunarea poporală în această cetate istorică din inima Ardealului, de care e legat sufletul celor ce şi-au pecetluit acolo trecut de suferinţe şi de bucurii.

Atât „Neamul" d-lui Iorga cât şi „Indreptarea" averescană recunosc că „trăim sub un regim de teroare şi acaparare". Ele spun deci singure motivele adânci, cari au determinat Partidul Naţional-Ţărănesc la ţinerea adunării. Cu toate acestea ziarele amintite se prefac în unelte ale scrisului „Viitorului", întovărăşindu-l în campania pornită contra acestei adunări.

„Partidul Naţional — spune „Viitorul" — încearcă noui agitaţii în Ardeal. Fruntaşii partidului preamăresc vremurile habsburgilor şi insultă pe Românii din Vechiul Regat şi Basarabia".

Suntem prea obicinuiţi cu astfel de acuze răutăcioase din partea partidului liberal. Râdem în faţa lor şi ne gândim la proverbul: „câinii latră..." De câte ori nu am avut doară prilejul să ne convingem că adunările partidului nostru au fost privite de către „puternicii" slabi ai zilei ca „dăunătoare ţării", „antipatriotice", „antidinastice", „anarhiste", şi alt şi alt fel de „— iste"?

Cuvintelor „Viitorului" nu le mai dă nime nici o atenţie, decât poate cei trăiţi în lună.

Dar, ecce şi codiţele liberale: ziarele celor doi şefi fără partid se guduresc pe lângă oficiosul d-lui Brătianu. Ziarul d-lui Iorga ne acuză cu „o primejdioasă politică de separatism", iar „Indreptarea" averescană — nici mai mult, nici mai puţin! — ne bagă oblu la Jilava fiindcă „facem revoluţie la Alba-Iulia".

Cei doi şefi ar face mai bine să-şi consulte parlamentarii şi să nu se mai facă de râs!

Noi însă vom ţine adunarea noastră la Alba-Iulia! O vom ţine pentru că poporul vrea să protesteze contra actualului regim de teroare şi acaparare. Şi o vom ţine la Alba-Iulia tocmai fiind-că aceasta nu-i convine domnului Brătianu şi celor două *„personae gratae"* ale d-sale.

Acordul româno-jugoslav

în chestiunile şcolare şi bisericeşti.

In consiliul de miniştri ţinut alaltăeri la Bucureşti, ministrul Duca a făcut o expunere în legătură cu raportul înaintat de d-l Teodor Emandi, plenipotenţiarul român la Belgrad, asupra acordului româno-jugoslav în chestiunile şcolare şi bisericeşti

Acordul acesta a fost semnat în localitatea jugoslavă Bled în ziua de 17 August de către ministrul de externe jugoslav Marinkovici şi de către ministrul nostru plenipotenţiar T. Emandi, după ce a fost studiat şi discutat timp mai îndelungat de comisiuni de experţi.

Acordul a fost încheiat pe bază de perfectă **reciprocitate** şi va produce pretutindeni o viuă satisfacţiune, reglementându-se în mod satisfăcător situaţia atât a şcolilor minoritare româneşti din *Banatul jugoslav* cât şi a şcolilor minoritare sârbeşti din *Banatul românesc*. Iată unele din dispoziţiile acestui acord.

Şcolile româneşti din Banatul jugoslav.

Şcolile româneşti din partea jugoslavă a Banatului vor fi publice, având dreptul ca institutorii lor să predea cursurile în *limba română*. Invăţătorii vor fi *români*, de supuşenie sârbo-croato-slovenă. Elevii şcoalelor româneşti vor da examene în faţa propriilor lor învăţători, cari vor elibera certificate de sfârşit de studii *echivalente* cu cele eliberate de stat şi având aceiaşi valoare ca şi acestea.

Şcoli româneşti se vor înfiinţa în orice comună din Banatul jugoslav, în cari vor fi 20 de copii în vârstă de şcoală. In limba statului jugoslav, vor fi predate numai: istoria, geografia şi literatura, — toate celelalte materii în frunte cu religia vor fi predate în limba maternă a copiilor.

Potrivit acordului se va institui un *comitet central şcolar*, ales la fiecare 3 ani de către toţi preoţii şi învăţătorii români din Banatul jugoslav. Acest comitet constituie instanţa superioară, care controlează şi supraveghează funcţionarea administrativă a şcoalei. Comitetul are dreptul să recomande ministerului de instrucţie publică jugoslav, *un inspector* pentru supravegherea pedagogică a şcoalelor; acest inspector va fi sub controlul comitetului şcolar care, la nevoie, poate cere chiar înlocuirea lui.

Comitetul şcolar are, apoi, dreptul de a delega din sânul său, doi membrii în comitetul şcolar regional pentru verificarea şi aprobarea bugetului şcoalelor, — cum şi un membru în comisia disciplinară care judecă pe învăţători.

Inspectorul şcolar român are facultatea de a propune ministerului respectiv, pe candidatii la învăţământ, potrivit legilor în vigoare.

Comitetul şcolar român comunică direct cu inspectoratul şcolar general jugoslav şi are dreptul de recurs direct la ministerul instrucţiei publice al regatului jugoslav.

Chestiile bsericeşti.

In afară de chestiunea şcoalelor, mai este şi aceea a bisericilor şi mânăstirilor româneşti din Banatul jugoslav. Rezolvirea acesteia a fost amânată, de comun acord, până după efectuarea alegerilor generale din Jugoslavia, cari au loc la 11 Septembrie a. c. Dar şi această chestiune a bisericilor şi mânăstirilor a fost studiată şi negociată, în aceeaşi atmosferă de cordialitate şi bunăvoinţă reciprocă şi ambele puncte de vedere, în această chestiune s'au apropiat foarte mult. Astfel noul acord ar putea fi, la rândul său repede şi cu înlesnire încheiat.

•

O singură întrebare? Cum rămâne cu situaţia şcolară şi bisericească a Românilor cari locuesc în Valea Timonului şi în Macedonia sârbească, deoare-ce acordul încheiat se referă NUMAI la Românii locuitori azi în Bănatul sârbesc?

Se ştie doar că Românii de pe Valea Timocului se găsesc în plină desnaţionalizare în urma politicei şcolare şi bisericeşti din trecut a guvernelor sârbeşti. Oare nu s'ar fi putut crea şi acestor fraţi ai noştri, cu prilejul tratativelor recente, o soarte mai bună din punct de vedere şcolar şi bisericesc românesc?!

Să sperăm însă, că în vederea stabilirei unor legături de prietinie cât mai strânse şi sincere cu regatul jugoslav, se va ameliora şi soartea acestor fraţi români.

Contra acţiunei lordului Rothermere.

Protestul Ungurilor din Cehoslovacia.

Ne-am ocupat în numărul trecut, mai pe larg, de uriaşul meeting de protestare al Slovacilor din Ceho-Slovacia contra acţiunei lordului englez Rothermere.

După această grandioasă manifestaţie de Sâmbătă, a urmat Duminecă, tot în Bratislava, o altă adunare de protest în acelaş sens, a **Uniunei agronomilor unguri** din republica ceho-slovacă.

In moţiunea votată cu acest prilej se spune între altele că ungurii din republica Cehoslovacă nu au fost stânjeniţi niciodată şi de către nime nici în chestiile de naţionalitate, de religie şi de limbă, nici în politica lor şi nici în viaţa economică.

Uniunea agronomilor unguri constată mai departe, că toată mişcarea iredentiştilor rothermerişti tinde la reîntronarea feudalismului grofilor unguri, „prin ceea-ce urmăresc păgubirea intereselor poporului agronom unguresc.

Se accentuiază în moţiune că limba ungurească are deplină libertate atât în şcoală cât şi în biserică şi că nime n-a încercat vre-odată desnaţionalizarea Ungurilor.

Ce priveşte viaţa politică, ungurii dispun de o deplină libertate, începând dela consiliile comunale şi până în parlament.

„Declarăm în faţa lumei întregi — se spune în moţiune — **că minoritatea naţională ungară în republica cehoslovacă are, în toate privinţele, o libertate mai mare decât a naţionalităţilor în fosta Ungarie; ba, mai mare chiar decât a poporului unguresc în Ungaria de azi."**

Protestează apoi contra acţiunei lordului Rothermere, în care văd intenţia unei revizuiri a legii cehoslovace asupra reformei agrare, căutând astfel să satisfacă cele mai păcătoase interese ale marilor latifundiari ai Ungariei.

Populaţia agrară muncitoare protestează şi contra faptului că personalităţi streine, între cari şi rău informatul lord Rothermere, se amestecă în chestiile interne ale Cehoslovaciei, punându-se în serviciul marilor proprietari unguri.

Acest protest — se spune la sfârşit — îl adresează Uniunea agronomilor unguri din Cehoslovacia, întregei opinii cehoslovace, lordului Rothermere, ca şi întregei opinii din Vestul Europei, care este bine informată asupra referinţelor din Cehoslovacia, la tot cazul mai bine decât rău informatul lord Rothermere, care, dacă ar cunoaşte de fapt relaţiunile de aici, de sigur nu ar fi servit o acţiune atât de păcătoasă, care este îndreptată contra intereselor minorităţii naţionale ungureşti din Cehoslovacia.

Puneri la punct

Citate şi răspunsuri.

Ziarul **„Neamul"** în comentarul — fie pripit sau fie răutăcios! — ce-l face faptului, că Partidul naţional-ţărănesc proectează ţinerea unei mari adunări poporale la Alba-Iulia, scrie:

„De sigur trăim sub un regim de teroare şi de acaparare. Dar ceea-ce încearcă gruparea ţărănisto-naţională (adecă adunarea dela Alba-Iulia) este pur şi simplu o politică de aventură. *Şi noi n'o putem aproba*".

Căci continuă ziarul: „Nu suferă numai Ardealul. Nu numai Bănatul a ajuns de plâns. Jalea e generală şi teroarea la fel. O unificare tristă a reuşit să împlinească partidul liberal: mizerie pretutindeni".

Tocmai pentru aceea se întruneşte deci partidul-naţional-ţărănesc la Alba-Iulia, pentru ca din cetatea unde s-a proclamat independenţa şi libertatea naţională, să protesteze contra celor ce au introdus în ţară **jalea şi teroarea generală.**

Mai are „Neamul" vre-o nedumerire?!

•

„Indreptarea" averescană ţine să o facă pe moralistul, dând următoarea lecţie partidului naţional-ţărănesc:

„Atitudinea noastră rămâne, însă, bine determinată, pentru că nu putem admite ca partide cari se pretind organe de guvernământ, să facă o politică de duplicitate: în vechiul regat să pară a fi pentru legalitate iar în Ardeal să urmărească prin caracteristica şi rostul ce-l dau semnelor lor electorale, disolvarea unităţii naţionale a Statului, slăbirea acţiunei româneşti şi o politică de comunitate de idei şi interese cu minorităţile, cari cer revizuirea tratatelor internaţionale şi defăimează, prin toată presa europeană, România Mare, de după războiu".

Scurtă memorie au averescanii! Abia a trecut anul dela faimoasele alegeri de sub Averescu şi au uitat cu totul de ruşinosul pact electoral cu minoritarii, pact care a revoltat ori ce inimă românească de criminala operă a d-lui Bucşan săvârşită în castelul dela Ciucea al d-lui Goga!!!

Cetească d-nii dela „Indreptarea" pactul dela Ciucea şi vor afla atunci cine „slăbesc acţiunea românească purtând politică de comunitate de idei şi interese cu minorităţile, cari cer" ceea-ce spune „Indreptarea".

„Viitorul“ acuză partidul național că a importat pe toți iredentiștii unguri pentru a-l ajuta în alegeri.....

Nici măcar Românii n-au fost lăsați să-și dea votul lor partidului național în ultimele alegeri liberale! Cât despre unguri însuși „Viitorul“ scria, după alegeri, că convinși de valoarea partidului liberal și-au dat voturile candidaților guvernului....

Încă o vorbă însă pentru „Viitorul“: In calitate de oficios al guvernului, ar putea face și ar fi chiar dator să facă o altă operă mai sănătoasă, mai patriotică: Să nu mai scoată din otrava urei de partid născociri mincinoase contra partidelor țării, căci nu e vreme de așa ceva. Să spună stăpânilor săi, slugi plecate ale Sfîntului Ion de la Florica să-și îndrepte ochii peste hotare. Să vadă ce fac alte țări vecine contra frigurilor rothermeriste din Ungaria și să înțeleagă odată, că imitând pe acestea, ar face o operă cu mult mai patriotică și mai de folos, decât căutând în zadar, ca prin minciuni și calomnii să întunece nimbul singurului partid din țară cu rădăcini adânci în inima poporului din care și pentru care a răsărit.

O manifestare artistică.

Din Băile Herculane ni se scrie:

Brașovenii pot afla cu plăcere că muzica reg. 89 inf. aflătoare aici și condusă de d l căpitan Vanouse Robert, are succese demne de toată lauda.

Pe lângă faptul că publicul venit din toate colțurile țării și de peste granță, admiră zilnic măestria conducătorului căpitan și al muzicanților, în pavilionul din parc, concertul simfonic organizat de orchestra aceluiași regiment Duminecă 21 Aug. la Casinou, a întrecut orice limită.

Siguranța în conducere a priceputului șef, simțul său profund artistic i-au atras aplauze și felicitări dela toți spectatorii, de altfel în număr uriaș.

Noi, ca Brașoveni, putem fi mândri că pe la noi avem adevărați artiști și că o lume întreagă apreciază munca și străduința dirijorului și a elementelor muzicei, toți cetățeni de ai noștri.

Un intelectual brașovean.

Din județul Brașov.

Ordinea de drept liberală

In atenția d-lui ministru, a d-lui prefect și a d-lui Comandant al Regimentului 8 jandarmi Brașov.

Bătăi și amenințări la Buzaiș.

Țăranii Nicolae Murea și Nicolae Săcelean din Sita Buzăului, prezentându-se eri la redacție, ne-au comunicat cu lacrimi în ochi cazul următor:

In Sita Buzăului (cătunul Părăul Boului) la 24 și 25 August a. c. s-au petrecut lucruri ce nu se potrivesc cu starea de drept nici chiar în fundul cel mai întunecat al Asiei Mici, iar nu cu starea de drept din România Mare.

Neculai Russu — de profesiune director școlar în Sita Buzăului — încă de pe timpul regimului ungurescc se căsnește să deposedeze pe mai mulți țărani de imobilele lor situate în regiunea Părăul Boului. Ceeace n-a putut ajunge cu ajutorul justiției, a ajuns cu ajutorul jandarmeriei din Intorsura Buzăului, căci la 24 August s-a prezentat la locul cu pricina dimpreună cu d-l Enescu agronom regional — desi acest teren n-are nimic de-a face cu reforma agrară — și cu 2 jandarmi, ca cu ajutorul acestora să-și preia în stăpânire imobilele țăranilor. Nefiind bărbații pe acasă, femeile și copii s-au opus la aplicarea acestui mod de justiție, așa că în acea zi s-au îndestulit cu îmbrâncirea femeilor.

La 25 August 1927 s-au prezentat din nou Neculai Russu cu 2 jandarmi și cu un zis domn inginer, cu care ocaziune găsind bărbații acasă au bătut bărbați, femei, copii și le-au pus în vedere, că peste noapte îi duc la post unul câte unul și le schimbă fălcile dacă nu cedează imobilele lui Neculai Russu.

Considerând, că în țara noastră domnește ordinea de drept și nu bunul plac, jandarmul nu se poate amesteca la cererea ori cărui individ — fie el chiar director școlar — la soluționarea chestiunilor de proprietate, decât numai în cazul, când instanța judecătorească le dă mandat expres de a fi în ajutorul organului judecătoresc. Ori, în cazul prezent jandarmul și-a făcut de cap turburând populația pacinică, numai ca să satisfacă pofta unui potentat al zilei, care potentat nu mai așteaptă calea legală, ci încrezut în situația de a fi omul zilei, a recurs la calea ilegală ca mai ușoară. Se impune o anchetă și pedepsirea vinovaților.

Jocul de-a consiliul comunal.

Minunate mai sunt autoritățile liberale, când e vorba să aplice legea și dreptatea...

Se știe că consiliul comunal din **Zârnești** a fost disolvat și înlocuit cu o comisie interimară. In urma apelului făcut ministrul liberal, care disolvase consiliul, l-a reîntegrat în drepturile sale.

Firesc ar fi acum ca vechiul consiliu comunal să i-a în primire conducerea gospodăriei comunale iar comisia interimară să plece.

Dar de unde?! Primarului și consilierilor comunali li s'a spus pe față de mai marii județului, că numai atunci vor întra în drepturile lor, dacă se vor face liberali.

Aem e în curgere vânătoarea după conștiințe iar nenorociții consilieri, cari cu prilejul alegerilor comunale erau naționali-țărăniști fiind aleși cu voturile național-țărăniste, după-ce sub averescani au trebuit să se transforme în averescani, acum vor trebui să facă o nouă schimbare la față.

Până atunci merg însă trebile comunale alandala. Totul se destramă și cu drept cuvânt esclamă Zârneștii.

Așa trebue să meargă trebile când avem pe capul nostru atâtea comisii și consilii comunale!

V.

Uite directoru, nu-i directoru!

Fiecare județ sau plasă își are pe potentatul său liberal, care mută pretori, profesori ba chiar și magistrați. Așa cel puțin se laudă potentații aceștia în public.

La gimnaziul de băieți din **Bran** a fost numit zilele trecute prin decret ministerial director un domn profesor Sachelarie. D-sa, om conștiențios, s'a transpus la fața locului și când era să-și i-a în primire postul și să pregătească cele necesare pentru noul an școlar. i s'a spus că nu d-sa ci altul a fost numit director. Noul numit, al cărui nume ne scapă, s'a pus și d-sa pe drum spre postul său, ajungând cu vagonul de mobile în gara Tohanul vechiu.

D-l Sachelarie, surprins de această întorsătură neașteptată, s'a prezentat la inspectoratul școlar din Brașov, ca să ceară lămuriri. Aici i s'a confirmat înlocuirea d-sale.

Atâta am aflat până acum și suntem curioși să vedem cum se va soluționa controversa, deoarece directorul cu mobilele în drum amenință cu scandal.

Curios este că ambii directori au fost agreați de potentatul brănean, și nu se știe cauza pentru care primul a căzut în disgrația d-lui Ion Ionică.

Nu găsește d-l ministru Dr. Anghelescu că o astfel de procedură atinge nu numai autoritatea superioară școlară, dar coboară și prestigiul școalei în fața poporului?! B.

Reducerea pe C. F R. a invalizilor. Se aduce la cunoștința invalizilor de războiu, ofițeri și grade inferioare, că Oficiul Național I. O. V. a început eliberarea carnetelor cu reducere de 75% pe C. F. R. pentru soții și copii. Eliberarea carnetelor se face pe baza următoarelor acte:

Pentru soții: Certificatul Oficiului de stare civilă, care a oficiat cununia, doveditor ca până în prezent cununia nu este desfăcută prin deces sau divorț. 2. Fotografia soției, 8—10 cm. 3. In numerar suma de 30 lei. 4. Numărul carnetului soțului, indicând gradul.

Pentru copii: 1. Numărul carnetului de C. F. R. al tatălui. 2. Copie de pe actul de naștere. 3. Fotografie 8—10 cm. 4. In numerar suma de 20 lei.

Cei din provincii se vor prezenta cu actele specificate mai sus oficiilor județene respective.

Demersuri rămase fără rezultat

Pentru reangajații pensionari din provinciile alipite.

Aducem pe această cale la cunoștința tuturor camarazilor, că demersurile făcute în anul trecut de către delegația congresului pe lângă înaltul guvern, precum și repetatele interveniri de atunci încoace, au rămas toate fără rezultat.

S'au mai făcut din nou demersuri pe lângă d-l I. I. C. Brătianu, prim-ministru și pe lângă d-nii ministri de războiu, finanțe și agricultură, rugând realizarea doleanțelor cuprinse în memoriul înaintat.

Dacă în termen de 8 zile nu vom primi vre-n rezultat favorabil, comitetul se va întruni din nou și va hotărî atitudinea, care va trebui luată și care se va aduce la cunoștința camarazilor tot pe această cale.

Recompensa de 2500 lei, oferită de MR. prin ord. Nr. circ. 23264 din 19 Iulie a. c. — trimis Garnizoanelor — nu o primim.

Pentru întocmirea unei statistici, toți camarazii vor trimite de urgență subsemnatului, următoarele date:

Numele și pronumele. Gradul avut pe urmă în armată. Data când a părăsit oștirea. Câtă pensie primește și de când. Corpul din care a făcut parte mai pe urmă Anii de serviciu inclusiv războiul. Naționalitatea. Dacă a fost improprietărit, când, unde și cât pământ a primit. Dacă a primit ajutorul bănesc. Domiciliul, la care la orașe se va indica strada, iar la sate poșta și județul.

La orașe unde există organizații, ele vor întocmi aceste tablouri cu datele de mai sus.

Eventuale propuneri să se trimită de urgență.

Alba-Iulia, la 26 Aug. 1827.

Petru Roșca,
fost președinte al congresului.

Adresa: Alba-Iulia,
Str. Reg. 5, Văn. 76.

Aviz. Membrii Soc. Pășiștenilor „Crucea Dreptății“ sunt rugați ca până la *1 Septemvrie* a. c, să și scoată biletul pentru fotografat dela dl IOAN G. BARBIER președ. *Comitetul.*

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI“

De-acum zece ani

Amintiri din pribegie

de Valeriu Crișan, preot

— Urmare. —

Cuvinte de încurajare.

Stăm aici cu totul izolați și într'o complectă neorientare, mai ales acum după-ce s'a încheiat armistițiul pe frontul româno-ruso-german. Ce va urma de aici înainte? Care va fi conduita pentru viitor a poporului nostru român?!

Citesc tocmai azi ziarul „Neamul Românesc“ din 24 Nov. 1917, în care articolul prim „Popoarele mici și războiul“ e semnat de d-l Niculae Iorga, directorul acestui ziar, care apare acum la Iași refugiului. Articolul acesta are cuvinte de încurajare către eroicul popor român, dar și cuvinte de desiluzie, eșite din desnădejdea ce a cuprins pe acest popor, care se vede acum după-ce a adus atâtea jertfe, zic, se vede părăsit de aliatul lui rus. Reproduc aici următoarele cuvinte:

„Noroc de popoarele care sunt măcar în măsură de a-și smulge, chiar cu pierderile pe care le-au suferit Sârbii în Albania, calea către acești buni și siguri aliați, cari știu, că suferințele celui mic se răsplătesc însutit mai mult, decât silințele fără atâta durere ale celui mare! Noroc de acela care, ca aceiași Sârbi, ca Belgienii, își pot uni ultimele forțe credincioase cu aceiea, mult mai mari, ale unei armate în care veacuri întregi de cugetare și colaborare politică și socială a tuturora mențin un simț, un instinct al onoarei, pe care nimic nu-l poate slăbi, necum distruge! Dar pentru cine n'are aceste avantagii, pentru cine, fără industrie, fără aprovizionare, fără căi deschise înaintea sa, nu vede nici brațul sigur al unui adevărat prieten pe care să se razime, ci care dinpotrivă, găsește și în atitudinea aliatului o amenințare pentru lupta ca și pentru existența sa proprie, pentru un asemenea popor nenorocit între cele mai nenorocite, este însă, afară de prestigiul moral chiar, o mare despăgubire! Aceia de a putea spune la ceasul său, că mult-puținul pe care l-a îndeplinit vine de la dânsul însuși, de la tot ce a putut găsi înlăuntrul lui, în trupul cel slăbit și plin de răni și de a putea striga înaintea lumii întregi — și chiar a dujmanului biruitor fără merit — dreptul său cu o putere cum n'a mai fost strigat altul“...

Iar la „Buletinul zilei“ aceste două rânduri ale d-lui Iorga spun atât de mult în legătură cu desfășurarea uimitoare a evenimentelor din zilele noastre: „Și asupra tuturor, apăsarea unei fatalități, care se pare a trece asupra noastră a tuturora, mai tare decât toate voințele“.

Robinsonii noștri.

Acum, când afară e așa de frig și vântul urlă cu putere, te simți atât de bine stând în casă, unde poți să ai o distracție. In lipsă de cărți de cetit, unii din tovarășii noștri de pribegie și-au cioplit ei figuri de șah și zilnic joacă șah. Unii din ei, arată o mare dexteritate și un deosebit talent, pentru sculptura în lemn.

Părintele Victor Plotogea din Tohanul nou, jud. Brașov și-a cioplit cu briceagul un rând complect de figuri de șah, iar părintele Mateiu Răduleț din Berivoiu mare, jud. Făgăraș, care până acuma a cioplit aici 4 rânduri de figuri de șah e un adevărat artist; și figurile cioplite de dânsul cu briceagul, nu le vei putea deosebi de cele eșite din fabrică. Aproape fie-care refugiat și-a făcut câte un băț, toiag din pribegie, pe care l-a încrestat cu frumoase și multiple cretături, — o artă specific românescă.

Cantina] refugiaților.

In comuna noastră există aproape din zilele prime ale sosirii noastre aici în Gruzskoe o cantină a refugiaților, întemeiată de refugiați. La început număra cam 30 membri. Din contribuiri comune ei și-au cumpărat pliță, oale și fie-care separat, tacâmuri. Cantina s'a instalat în casa săteanului Niculae Cojocariu, căruia îi plătesc chirie 25 ruble lunar, iar el obligându-se a le mai da și combustibilul pentru bucătărie pentru 85 ruble lunar, îi plăteau cu totul 110 ruble pe o lună.

Dimineața și seara membrii cantinei primeau ceaiu cald, dar fără zahăr, iar la amiazi, cam de regulă, două feluri de mâncare. Pâinea și-o procura fiecare aparte. La finea lunei se făcea suma cheltuelilor și se făcea apoi o repartiție egală pe fie-care membru. Președintele cantinei a fost la început păr. Alexandru Popa din Lisa, jud. Făgăraș, care plecând mai târziu în parohia Osești, jud. Vaslui din Moldova, a fost înlocuit cu păr. Moise Micu din Poiana Mărului, jud. Făgăraș, care și azi ocupă acest post onorific. Cassar e păr. Pompiliu Boeriu din Vaida-Recea, jud. Făgăraș, iar mâncarea o pregătesc bunele gospodine, d-nele preotese Florica Boeriu din Breaza, jud. Făgăraș și Mărioara Mateiu Răduleț din Berivoiu mare, jud. Făgăraș, cari în schimbul lucrului ce'l prestau, aveau mâncarea gratuit. Azi cantina mai numără doar numai 12 clienți, plecând mulți dintre membrii ei în Moldova.

Urmările armistițiului.

In 19 Nov. la 3 oare d. a. —scrie ziarul „Depeșa“ din Odessa, — la câteva verste de Vilna s'au întâlnit reprezentanții Germanilor și reprezentanții ruși și au hotărât să discute numai chestia armistițiului, rămânând, ca la un congres al tuturor popoarelor Europei să se discute chestia păcii. Tratativele au început la ora 3 și 15 minute d. a. sub prezidiul prințului german Ruprecht, comandantul armatelor de Răsărit.

Condițiunile sunt: Fronturile Rusiei și ale inamicului trebuesc să rămâie neschimbate până la începerea păcii. Germanii nu au dreptul să-și ridice armatele ca să le treacă pe alt front. In ceea-ce privește chestiunea păcii ambele părți au declarat, că nu au împuternicire pentru aceasta. Armistițiul acesta s'a încheiat pe 3 luni. Din partea Rusiei a luat parte la aceste tratative o delegație a comitetului executiv a sovietelor, compusă din: Kamenev, Socolnicov, membrii sovietului din Moscova: Bicenko și Metislavski, membrii congresului extraordinar al țăranilor Stasnov și Siako și delegatul orașului Smolensk. In delegație a mai

Economice.

Creşterea sănătoasă a vitelor

Lumină, aer şi mişcare.

La creşterea sănătoasă a vitelor trebue să avem în vedere trei puncte principale: lumină, aer şi mişcare. Dacă sunt în grajd mai multe vite, oxigenul, gazul care face o parte însemnată din aer şi întreţine respiraţia, este prea mult consumat pe când acidul carbonic, care este otrăvitor şi nitrogenul care nu întreţine respiraţia, se aşează în jos, aşa că vitele când se odihnesc pentru rumegare, în loc să primească aer curat pentru împrospătarea sângelui, mai rău slăbesc. Când stau vitele în picioare sunt nevoite să tragă în piept gaze de amoniac, cari provin din ud şi gunoi şi astfel, neavând aerul necesar sufăr mult atât la mâncat, cât şi la rumegat, din care cauză greutatea corpului lor scade pe zi ce merge. Astfel, după cum vedem, vitele când stau în picioare sunt năcăjite de gazele de amoniac, cari sunt mai uşoare decât aerul şi se ridică în sus producându-le usturături la ochi, iar când sunt culcate n'au deajuns aer pentru respiraţie din cauza lipsei de oxigen.

Ca să putem scăpa vitele de aceste neajunsuri, lucrul cel mai simplu, este să facem deschizături mici în partea de sus a grajdului, numite ventilatoare, prin mijlocirea cărora aerul stricat din grajd se înoeşte şi se înlocueşte cu aer curat din afară.

Precum au vitele neapărată lipsă de aer bun şi curat în grajdul lor, tot aşa trebue să grijim ca să aibă ele destulă lumină, mai ales lumina soarelui este binefăcătoare. Lumina soarelui are puterea de a nimici fiinţele cele mici, cari cauzează diferite boli la vite, precum şi la oameni; şi de aceea este bine dacă aşezăm ferestrele către miazăzi din care parte pătrunde lumina soarelui mai puternic. Totodată este de remarcat ca cel puţin odată pe an să se văruiască păreţii grajdului, căci varul nimiceşte ouăle diferitelor insecte, bacterii şi mucegai.

Din cele scrise până acuma vedem ce mare influenţă are aerul şi lumina asupra organismului vitelor noastre. Ne rămâne încă să vorbim despre mişcarea lor. Prin mişcare vitele capătă o poftă mai bună de mâncare şi prin aceasta nu produc atâta pagubă gospodarului, căci stând numai în grajd, risipesc numai nutreţul luându-l mai mult sub picioare. Totodată prin mişcare, organismul vitelor reînvie prin aceea că sângele se împrospătează şi digestiunea devine mai vioaie.

Deci, dacă voim să avem pe lângă gospodăriile noastre vite frumoase şi sănătoase, trebue numai decât să avem în vedere, ca ele pe lângă nutreţul necesar, să aibă destul aer, lumină şi mişcare.

Nicolae Vlad — Câmpul.

Sportive.

C. A. B—Olympia

Astăzi Sâmbătă 27 August pe terenul Braşoviei, la ora 5¼ va avea loc un match de football, între puternica echipă bucureşteană *C. A. B.* şi cunoscuta echipă braşoveană „Braşovia".

Mâne Duminecă, pe acelaş teren, la ora 3½ va fi un match între C. A. B. şi *„Olympia"*, iar la ora 5¹⁵ între echipa *„Juventus"* A şi Braşovia, care va da ocazie sportiştilor braşoveni, să cunoască şi să aprecieze pe renumita echipă bucureşteană, una din cele mai cunoscute şi peste graniţă.

Cinema „Astra" (Apollo)

27—30 August 1927

Film UFA.

Senzaţie mondială

Amorul mi-e viaţa

Film monumental cu montare fastuoasă în 11 acte.

In rolul principal: **Corda Maria.**

Dela Prefectura Poliţiei

Buletin informativ

Spânzurat. Muncitorul Parsch Albert din Braşov de 61 ani a fost găsit în seara zilei de 26 August a. c. spânzurat de o salcie pe drumul ce duce la Stupini.

•

Sucombat. Comisionerul de stradă Florea Crizbăşeanu din Braşov, Valea Morilor Nr. 11, în ziua de 26 August a. c. ora 10 dimineaţa, pe când se afla în str. Hirscher, venindu-i rău, a căzut pe trotuar rămânând mort pe loc.

S'au găsit... S'a găsit în auto-taxi o umbrelă de damă. Păgubaşa este învitată să se prezinte la Prefectura poliţiei camera Nr. 4 pentru a o ridica.

— Din ziua de 25 Iulie a. c se găseşte la femeia Brenciu Maria în strada Cacova de sus Nr. 76 un câine de pripas de rasă Lup.

— In ziua de 26 a. c. s'a găsit pe o bancă dela Promenadă una manta ofiţerească, de culoare kaki, cu gradul de locotenent. Păgubaşul se poate prezenta la Prefectura poliţiei camera No 2 pentru a o lua în primire.

— S'a găsit în dreptul Cafenelei Coroana un colet cu diferite broderii Păgubaşa este învitată a se presinta la Prefectura poliţiei, Camera No. 4, pentru a primi coletul.

Dela şcoala sup. de ştiinţe de stat.

Inscrierile la Şcoala Superioară de ştiinţe de Stat din Bucureşti, încep în ziua de 1 Septembrie şi vor continua până la 10 Octombrie 1927.

Pentru a fi înscris şi admis ca student al şcoalei, candidatul trebue să justifice, dacă cu cererea de înscriere, că posedă: a) Diploma de bacalaureat sau altă diplomă echivalentă din ţară sau streinătate, sau b) Certificatul de absolvire a ultimei clase a cursului superior de liccu.

Pentru anul acesta şcolar pot fi înscrişi şi acei cari au cel puţin 4 clase liceale sau studii echivalente.

Studenţii cari nu au bacalaureatul sau ultima clasă a liceului nu vor fi admişi la licenţă de cât în urma unui examen special.

Programul acestui examen este următorul: a) Limba şi literatura română, b) Cunoştinţe de limba şi literatura franceză, c) Istoria universală şi istoria Românilor, d) Geografia generală, geografia ţărei şi e) Noţiuni elementare de ştiinţe fizico-naturale.

Acest examen special urmează să fie trecut în timpul celor trei ani de studiu.

Actele ce trebuesc depuse la înscriere în *original* şi *copie* sunt: 1) Actul de studiu, 2) Extrasul de naştere şi 3) 2 fotografii, 5—7 fondul alb.

Taxele şcolare pe anul 1927/28 sunt fixate astfel: 1) Taxa de înscriere într'o secţiune 2.650 lei, 2) Taxa de înscriere în ambele secţiuni 4.150 lei, 3) Taxa examenului de complectare 600 lei, 4) Taxa examenului pentru fiecare materie 200 lei, 5) Taxa examenului pentru materiile restanţă şi taxa examenului de fiecare materie câte 300 lei, 6) Taxa examenului de licenţă 2.000 lei.

Taxele de înscriere se achită integral odată cu cererea.

Inscrierile se fac — în zilele de lucru la cancelaria şcoalei de la orele 17—19, — în B-dul I. C. Brătianu, 14.

Regulamentul de organizare şi cel interior se pot procura de la secretariatul şcoalei la adresa de mai sus, tot cu începere de la 1 Septembrie 1927.

Locale

D-l Constantin A. Fundo va da o nouă reprezentaţie cu numeroase experimente din domeniul ocultismului **Joi în 1 Septembrie** seara în sala Redutei. Bilete la Agenţia Klingsor.

*

Suspendare. In urma unei anchete administrative, care este în curs la prefectura judeţului, d-l prefect Dr. Sbarcea a suspendat din serviciu pe primpretorul plăsei Feldioara Iacob Cornea pentru diferite abuzuri, fiind înlocuit cu d-l Laurenţiu Maximilian.

•

Paralizia infantilă a început şi în judeţul Braşov. S'au semnalat câte un caz în Tohanul-vechiu şi la Râşnov. Pentru evitarea boalei părinţii sunt învitaţi să-şi ţină copii în curăţenie, să le spele bine gura cu hipermangan şi să-i izoleze de ceilalţi copii, boala fiind contagioasă. Se svoneşte că şi în oraş s'ar fi ivit câteva cazuri.

La Bucureşti boala e în decreştere

*

Farmacii de serviciu. In timpul dela 27 Aug.—9 Sept. vor face serviciu peste amiazi, noaptea şi în Dumineci farmaciile: F. Jekelius, la „Speranţa" din Strada Porţii Nr. 23 şi V. Klein, la „Coroana de aur" din Strada Caterinei Nr. 7.

Mania sinuciderilor la Budapesta.

Situaţia economică şi scumpetea din Ungaria pricinuesc înmulţirea numărului de sinucideri în păturile mijlocii şi de jos ale populaţiei Numai în una din zilele trecute societatea de salvare din Budapesta a fost chemată în ajutorul a 18 sinucigeşi In luna Iulie s'au sinucis la Budapesta 53 persoane.

Din public.

Directorul emblemă dela ziarul „Ardealul"

Un om mai de interes ca d-l Gologan, tipograf, intitulat şi director al ziarului „Ardealul" nici că se mai pomedeşte.

Meserie, de care profitul se cunoaşte — umblă se ploconeşte, o face pe omul sacrificat intereselor româneşti, face politică de care este mai chinez ca toţi chinezii, ademeneşte când pe unul, când pe altul, care-i lucrează zi şi noapte pentru ziar, el trage foloasele materiale cât şi laurii tot el îi primeşte; — de scris însă habar nu are, căci fie-care cu meseria lui.

Şi, — când îl vezi mergând agale, vorbind parcă n'ar fi mâncat de o săptămână, scapi din vedere jocul ochilor săi care se învârtesc în fundul orbitelor, — căutând fel de fel de planuri, toate însă numai pentru stomacul său neîncăpător.

M'a înşelat pe mine, a mai înşelat şi pe alţii care i-am lucrat ziarul pe gratis, de aceea îmi fac datoria de a Vă atrage atenţiunea. Păziţi-vă, — căci nici şarpele care se târăşte pentru a-şi prinde hrana, nu-i mai periculos ca acest domn, — care şi-a făcut o meserie din a fi hrăpăreţ prin munca altuia.

Ioan Dăscălescu,
fost Redactor resp. al ziarului „Ardealul".

Pentru cele cuprinse în această rubrică răspunde autorul. N. R.

DOCTORUL

CESARE C. POPOVICI

MEDIC ŞEF

SPECIALIST

BOALE INTERNE şi VENERICE

PENTRU PARTICULARI

Consult. de la 2—5½ p. m.

SPITALUL MILITAR BRAŞOV.

487 26—0

Mica publicitate

De vânzare teren 777 stânjeni □ pentru clădirea unei vile sau sanator, prelungirea Străzii Ţintaşilor în apropierea vilei Stirbey. Privelişte admirabilă, pădure de brazi. Adresa „Gazeta Transilvaniei". 689 3—0

S'a pierdut pe drumul Str Sf. Nicolae până în Piaţa Prundului una geantă de piele pentru dame, conţinând o fotografie şi 200 lei. Găsitorul este rugat a o aduce în Strada Costiţa No. 2, reţinându şi banii.

Primesc în cvartir şi cost 2—3 fetiţe de şcoală, române. Informaţiuni Str. Petroasă No. 2. Negra. 794 2—3

Se vinde un auto turism **Cadillac** în perfectă stare Strada de Mijloc No. 69. garaj. 699 2—3

Pentru provincie se caută o **DOMNIŞOARA** sau un **TANAR** care se prepare 4 copii în anul şcolar 1927/28 pentru clasa întâia de liceu. Ofertele la adresa Otto Schiel, Fabrica de Hârtie, Buşteni. 703 1—3

Mere, prune 4 lei kg. Strada Ţintaşilor A. 38. Costacopol. 700 1—1

No. 1101/1927.

Publicaţiune de licitaţie

Subsemnatul Delegat Executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 1101—1927 a judecătoriei de ocol Satulung în favorul reclamantului dr. Radu Găvruş advocat din Cernatu pentru încasarea creanţei de 1000 lei şi acc. se fixează termen de licitaţie pe ziua de 30 August 1927, orele 5 p. m. la faţa locului în Satulung, unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară doi cai murgi, ambii în valoare de 6000 lei.

In caz de nevoie şi sub preţul de estimare.

Cernatu, la 18 August 1927.

Grefier indescifrabil
Delegat Executor Judecătoresc.
701 1—1

Primăria Municipiului Braşov.

No. 17489/1927.

Licitaţie de prăvălie

Se aduce la cunoştinţă publică, că în ziua de 20 Septemvrie a. c. la ora 9 a. m., se va ţine la secţia economică a Primăriei Strada Argintarilor No 5 II et. uşa 3 o nouă licitaţie publică, cu oferte scrise sigilate şi timbrate *pentru închirierea prăvăliei No. 5* din casa Strada Hirscher No. 1 (fost local Kuschmann) pentru timp de 6 ani.

Licitaţia se ţine în conformitate cu art. 71—83 ale legii contabilităţii publice.

Condiţiunile detailate se pot vedea la secţia economică susmenţionată.

Odată cu oferta se va depune şi o garanţie de 10% asupra chiriei oferite.

Braşov, la 24 August 1927.

Primar: *Moga.* Secretar general: *Socaciu.*

702 1—2

Cetiţi şi răspândiţi

„Gazeta Transilvaniei,

cel mai vechi ziar românesc

Intrat un matelot, un soldat şi un lucrător. Afară de aceştia mai sunt şi doi ofiţeri de stat major Schiskin şi Stanislavski, cari vor apăra interesele armatei ruse şi a armatelor aliate....

In 20 Nov. dim. sosind în Moghilev primul eşalon al lui Krilenko, s'a îndreptat spre statul major, unde un matelot a omorât pe generalul Duhonin. Statul major a fost prefăcut apoi în birou de demobilizare.. Vor fi trimeşi la vatră toţi soldaţii mai bătrâni de 34 de ani. Ataşaţii militari ai Aliaţilor au fost arestaţi tot acolo şi reţinuţi în vagonul, în care se aflau şi cu care credeau, că vor pleca la Kiev. Toţi dezertorii din armata rusă au fost amnestiaţi. Au fost suspendate toate ziarele socialiste şi burgheze, cari au publicat apelul către popor al guvernului provizoriu al lui Kerenski. Guvernul şvedez a primit împuternicirea lui Trotzki, ministru de externe rus, de a fi intermediar între Petrograd şi Berlin. Germanii au hotărât şi ei să pună în libertate pe prisonierii ruşi. S'a stabilit apoi o legătură radio-telegrafică între Berlin şi Petrograd.

Iată primele urmări ale armistiţiului. Duhul cel negru al lui Rasputin şi a camarilei din jurul guvernanţilor a pus stăpânire pe conducerea poporului rus, care rând pe rând se va supune acestor puteri oculte, cari până acum lucrau în întuneric ducând prin trădare la un măcel sigur pe soldatul rus, iar acum după ce a văzut, că planurile lui meschine au învins, acum încep să lucreze la lumina zilei, având legătură directă cu Berlinul.

Camarila din jurul Ţarului a dus la abator oştile ruseşti prin munţii Carpaţilor, prin lacurile mazuriene, sau pe pustietăţile Poloniei. Când oştile lui Brussilov, acel rus patriot, energic, şi neşovăitor, înaintau vertiginos şi triumfător spre Budapesta, mâna ascunsă a camarilei din jurul tronului a lucrat într'acolo încât această armată victorioasă n'a mai primit muniţie de războiu şi atunci această armată a fost masacrată!..

Vorbind azi cu un „mujic" ţăran rus de aceste stări triste, cu inima lui îndurerată îmi zise: „Propala Rossia" Să va nimici Rusia!...

Serbarea câmpenească. Societăţile culturale române din *Braşovechiu* aranjează Duminecă în 28 August a. c. o mare serbare câmpenească la Honterus. Venitul e destinat zidirei unei *„Case naţionale"* în Braşovechiu.

Onoratului public îi s'au la dispoziţie în faţa Bisericii ort. rom. taximetre, în fiecare oră.

Considerând scopul nobil urmărit, rugăm Onor. public braşovean pentru binevoitorul concurs.

Braşov. 22 August 1927. *Comitetul aranjator.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Fraude peste fraude

Descoperirea recentelor fraude cu prilejul improprietăririlor din judeţul Dolj şi a delapidărilor de milioane dela serviciul administraţiei armatei din Craiova şi dela Imprimeria Statului a produs o vâlvă atât de mare, încât s'a văzut, în cele din urmă, sesizat însuşi consiliul de miniştri, ţinut alaltăeri, ca să ia măsuri pentru „sporirea veghei asupra mânuirii banului public" dispunând în scopul acesta ca „gestiunile instituţiilor publice să fie verificate amănunţit şi cât mai des cu putinţă".

Dar să recapitulăm cele petrecute pentru ca să arătăm grozăviile întâmplate, cari cu drept cuvânt alarmează opinia publică:

In judeţul Dolj s'a descoperit o adevărată panama cu prilejul „improprietăririlor". Doi agronomi fără suflet şi — probabil — patronaţi de consilierul agricol, în loc să improprietărească pe ce-i în drept, **au arândat pământurile destinate improprietăririi**, făcând averi.

Nu e acesta un caz izolat, căci nu era doar un secret public ci un sistem practicat pe-o scară întinsă, de-a se improprietării sub guvernele de până acum partizani politici, rude, agenţi electorali, desertori şi alţi invalizi sociali, numai cei în drept, adevăraţii muncitori de pământ, demobilizaţii, văduvele şi orfanii de război, — nu. Iar pământul rămas trecea fie prin „improprietărirea" înşişi a agronomilor sau consilierilor fără suflet, fie prin arendarea acestor pământuri, în buzunarele celor ce erau chemaţi să execute improprietărirea.

Panamaua descoperită la Dolj, în urma unei campanii de presă, a avut darul să fie denunţate de sătenii amărâţi, rămaşi fără pământ, aceleaşi fraude şi în alte judeţe, fapte cari au făcut în cele din urmă pe ministrul de resort să pornească o anchetă pentru a stabili răspunderile.

Alta: Sunt câteva zile decând s'a sinucis într'un cimitir al Capitalei căpitanul de administraţie dela divizia II-a din Craiova, Manea. Ancheta în curgere a constatat că acest căpitan a săvârşit în timpul serviciului fraude, păgubind statul cu **peste 10 milioane lei.**

Deşi sinucigaşul ducea o viaţă extrem de luxoasă preumblându-se în automobile proprii sub ochii superiorilor săi, — fapt care trebuia să dea de bănuială încă de mult — delapidarea a fost descoperită deabea în momentul sinuciderii sale.

Cea mai nouă delapidare: Acum trei zile s'a sinucis directorul administrativ al „Monitorului Oficial" Traian Tomescu, însărcinat cu conducerea administrativă a instituţiunii. Ancheta, care e în curs, a descoperit până alaltăeri **fraude precise în valoare de 22 milioane...**

In cazul panamalei dela Dolj au fost suspendaţi până acum agronomii Manolescu şi Enăchescu, în cazul delapidării de la administraţia armatei din Craiova a fost arestat un plutonier şi sunt iminente arestările unui colonel şi altor ofiţeri de administraţie, iar în cazul fraudelor dela Imprimeria statului au fost deţinuţi directorul general al „Monitorului Oficial" Al. Fălcoianu şi casierul general, Ion Petcu-Vasilescu.

Rezultatul actual este prin urmare: câteva zeci de milioane evaporate din banul public, două sinucideri, câteva suspendări şi arestări.

Consiliul de miniştri, sesizat de cele întâmplate, a luat unele măsuri. Milioanele delapidate nu, se vor mai putea însă recâştiga căci ele s'au evaporat. Complicii vor fi pedepsiţi mai mult sau mai puţin, în raport cu proptelele de cari dispun la cei mari şi intangibili.

Prin urmare nu ne facem multe speranţe, căci la noi muşamaua e la ordinea zilei. Ceeace aşteaptă însă lumea îngrozită de ravagiile ce se fac în banul public, este ca să se pună odată capăt hoţilor, ca să nu ni se mai facă ţara de ruşine şi de ocară.

Ţara bântuită de molime.

Par'că toate pacostele s'au deslănţuit asupra noastră, decând s'a cocoţat din nou în fruntea ţării guvernarea competinţelor liberale. După ticăloşiile electorale au urmat sărăcia în urma secetei, apoi fraude iar acum molime.

De vreo două săptămâni bântue în ţară, pe lângă alte epidemii, molima numită **paralizie infantilă**, care a luat o întindere îngrijitoare între copii. Consiliul de miniştri de Joi s'a ocupat cu epidemiile cari bântue în diferite localităţi cum este paralizia infantilă în Capitală, la Iaşi şi Cernavoda, febra tifoidă şi scarlatina la Iaşi etc.

Rechemarea în ţară a ministrului sănătăţii publice.

Dnii miniştri dri Angelescu şi Argentoianu şi directorul general al serviciului sanitar au expus măsurile pentru combaterea epidemiilor.

In ce priveşte paralizia la copii, consiliul a dat delegaţie ministrului instrucţiei publice şi directorului general al serviciului sanitar, ca de comun acord, să statornicească, în ce măsură trebue aplicată dispoziţia închiderei şcoalelor primare şi a grădinilor de copii. De asemeni, se va cerceta, dacă n'ar fi potrivit, ca şi diferitele examene de curs inferior de liceu să fie amânate, în localităţile unde paralizia infantilă e mai întinsă.

Totodată, constatându-se că deslănţuirea epidemiilor tinde să ia un caracter alarmant, consiliul a solicitat telegrafic pe titularul ministerului sănătăţii publice, d. I. Inculeţ, care se află în concediu, să se înapoieze în Capitală.

Inchiderea unor şcoli.

O comisie de medici-profesori, întrunită la minister a luat următoarea hotărâre:

„In scopul de a completa şi amplifica măsurile de combaterea şi prevenirea epidemiei de poliomielită infantilă (paralizia infantilă) care a luat o întindere îngrijitoare, comisia specială întrunită la minister a hotărât ca declaraţia acestei boale să fie obligatorie.

Părinţii, în propriul interes al copiilor lor, sunt rugaţi să dea medicilor concurs pentru descoperirea şi izolarea bolnavilor în spitalele hotărâte, iar sfaturile pe cari le primesc dela doctori să le aplice cu strictete".

In vederea epidemiei de poliomyelită infantilă, ministerul instrucţiunii, în înţelegere cu autorităţile sanitare, a luat următoarele dispoziţiuni:

1. Şcoalele de copii mici (grădinile de copi) din judeţele Vlaşca, Dâmboviţa, Buzău, Ilfov şi din oraşele Bucureşti nu se vor deschide înainte de 1 Noembrie a. c.

2. In privinţa deschiderii cursurilor şcoalelor primare, care după regulament urmează a se face la 15 Septemvrie, se vor lua ulterior dispoziţiuni dacă se va simţi nevoie şi se vor comunica la timp.

3. Cursurile şcoalelor secundare de toate categoriile se vor deschide la datele regulamentare, aşa cum au fost anunţate.

Orice dispoziţiuni ce se vor lua în această privinţă, se vor aduce la cunoştinţa publicului prin comunicate oficiale ale ministerului instrucţiunii, iar autorităţilor şcolare prin obişnuitele ordine-circulare.

Abonamente la ziar se pot face pe timp mai îndelungat sau lunar.

Ancheta fraudelor dela „Monitorul Oficial"

Gestiunea n'a fost verificată de ani de zile.

Cu prilejul anchetei în curgere la Imprimeria Statului s'a constatat înainte de toate, că gestiunea „Monitorului Oficial" nu fusese verificată amănunţit de vre-o câţiva ani, ci comisiunile de control, încrezătoare în asigurările date de d-l Fălcoianu şi de Tomescu, se mulţumiseră să facă verificări cu totul sumare, trecând cu uşurinţă peste scripte, a căror neregulă abia acum a fost dovedită.

Fraude până la 60 milioane.

Din primele cercetări reese că fostul director general al „Monitorului Oficial" prin scrisori particulare a cerut în repetite rânduri administratorului Tomescu însemnate sume de bani ce au variat între 50.000 şi 700.000 lei pentru a acoperi diversele sale cheltueli personale, fiind un pasionat jucător de cărţi. In ultimul timp Al. Fălcoianu a cerut şi a obţinut suma de 450.000 lei cu care şi-a achitat o ipotecă a vilei sale dela Sinaia. Deasemenea Al. Fălcoianu a reuşit să determine pe defunctul Tomescu să-i acorde suma de 700.000 lei pentru a putea face un voiaj în Germania.

Fraudele sunt însă mult mai mari decât au fost stabilite la început. Până acum s'au constatat fraude în sarcina directorului general în valoare peste 22 milioane lei. Totuşi din ancheta sumară făcută de d-nii Panait Petrescu fost inspector general financiar şi G. Dumitrescu inspector financiar al Capitalei, rezultă că la „Monitorul Oficial" **s'au săvârşit fraude de peste 60 milioane lei.**

Documentele dovedesc apoi culpabilitatea flagrantă a casierului Ion Petcu Vasiliu care a reuşit să-şi cumpere în Capitală imobile de peste 6 mil. lei.

Confirmarea arestărilor.

Joi seara s'au lansat mandate de arestare în contra directorului general Al. Fălcoianu şi a casierului general I. Petcu-Vasiliu, ambii fiind transportaţi la Văcăreşti.

Tribunalul Ilfov secţia II. a confirmat eri la orele 4 după amiază mandatele de arestare emise de d-l consilier Enescu, titularul cabinetului 3 instruuţie, împotra fostului director general al „Monitorului Oficial", Al. Fălcoianu, şi a fostului casier general I. Petcu-Vasiliu, arestaţi noaptea trecută.

D-l consilier Enescu continuă ancheta şi a făcut mai multe perchiziţii şi descinderi la locuinţele particulare ale numiţilor arestaţi, unde a găsit acte şi noui probe compromiţătoare pentru ei.

Fraudele dela „Monitorul Oficial" au luat proporţii neînchipuit de mari şi **vor avea repercursiuni şi în alte domenii** în afară de administraţia „Monitorului Oficial".

Tomescu are casă şi la Braşov.

Directorul administrativ Tomescu, care s'a sinucis, lasă o avere destul de însemnată în bani şi imobile. A cumpărat, precum ni se comunică, şi în Braşov o casă mare în strada Castelului.

INFORMAŢIUNI

La 1 Septemvrie se va oficia la Curtea de Argeş un parastas de 40 zile dela moartea Regelui Ferdinand, la care vor asista Familia regală, Regenţa şi Miniştrii.

•

Distribuirea seminţei. Uniunea Camerelor agricole a hotărât într'o conferinţă ţinută alaltăeri la Bucureşti sub preziden ţia subsecretarului de stat Gh. Cipăianu, ca fermele statului să pună la dispoziţia Camerelor agricole, contra cost, tot grâul selecţionat. Intreaga cantitate de sămânţă va fi distribuită cultivatorilor, luând dela ei aceiaş cantitate de grâu pe care o vor vinde spre a se acoperi spesele de cumpărare. Diferenţa de preţ va fi achitată de Camerele agricole din bugetul lor.

•

Ştiri mărunte. Un incendiu a distrus 400 case din cartierul Scutari în Stambul.

— In cursul unei manevre de noapte a flotei japoneze s-a cufundat un contratratorpilor, iar alte două au fost grav avariate. S-au înecat peste 100 marinari şi 12 ofiţeri.

•

Numărul viitor al ziarului va apare din cauza sărbătorii de Luni (Tăierea Capului Sf. Ioan) Miercurea viitoare la ora obişnuită.

•

O catastrofă de cale ferată din Franţa. Din Paris se anunţă că un tren format dintr'o locomotivă şi două vagoane, venind cu mare viteză în apropiere de Chamonix a deraiat în momentul când intra pe un pod. Locomotiva şi primul vagon s'au prăbuşit într'o prăpastie adâncă de 20 metri. Sunt 21 morţi şi 30 răniţi, care au fost internaţi în spitalele din Annecy şi Bonneville. Mecanicul trenului a murit pe loc. Zece cadavre n'au putut fi identificate până acum. Cauzele catastrofei nu se cunosc încă în mod precis. Se crede că deraierea s'a produs din cauza că frânele n'au funcţionat în regulă.

•

ATENŢIUNE!

Uniforme Şcolare

cu mare reducere de preţ pentru elevi se găsesc la

POSTĂVĂRIA ENGLEZĂ

Depozit de Fabrică

Braşov, Şirul Florilor, 16.

•

La Câmpina vor avea loc mâne, Duminecă, 28 August serbări pentru comemorarea a 20 ani dela moartea lui Haşdeu. După un parastas solemn (ora 11 a. m.) va avea loc un pelerinaj la castelul „Iulia Haşdeu", iar d. a. un festival artistic.

Ştiri din streinătate.

Activitatea aviaţiei cehoslovace.

In ultimele zile au atras atenţia opiniei publice câteva acţiuni importante ale aviaţiei cehoslovace cari contribue la propaganda ei atât în ţară cât şi în străinătate. In primul rând merită să fie pomenit raidul aviatorului cehoslovac Skala, Praga—Tokio, al cărui start a avut loc în 9 August la Praga. Zborul trebuia să fie efectuat cu câteva escale: Moscova, Lazan, Omsk. Din cauza unui defect al aparatului Skala a fost nevoit să aterizeze la Smolensk, de unde a zburat la Moscova. Linia Kazan-Omsk, lungă de 1350 km., şi care duce prin munţii Ural, a fost parcursă pe timp furtunos în 9 ore 45 minute.

Alte evenimente importante în aviaţia cehoslovacă sunt recordul de lungime 500 km., cu un transport de o mie kg., câştigat de aviatorul Novak şef pilotul fabricei de aeroplane „Aero". Aviatorul cehoslovac Vlcek a bătut recordul mondial străbătând o sută km. cu o viteză de 132,47 km. pe oră.

Aviaţia cehoslovacă va participa la concursul aviatic al Micei Antante, care va avea loc în zilele de 27—28 August pe linia Belgrad-Bratislava-Praga Varşovia, Praga-Bratislava-Belgrad.

Filme ştiinţifice ruseşti.

Societatea sovietică de filme „Sovkino" lucrează la câteva filme ştiinţifice, cari vor fi gata în toamnă. Printre aceştia merită o deosebită atenţie filmul „Nafta" care arată locurile de exploatare a petrolului în Rusia şi prelucrarea sa, apoi „Instalaţiile de siguranţă în mine" film de popularizare care demonstrează cauzele exploziilor şi a altor nenorociri în minele de cărbuni, minereuri şi sare. In acest film se arată şi modul de a lupta împotriva acestor nenorociri. Al treilea film este „Lupta pentru recoltă şi împotriva secetei" şi ilustrează în mod popular metodele de combatere a uscăciunii şi măsurile ce trebuesc luate pentru a mări productivitatea solului.

Un match de şah între Alechin şi Capablanca.

Zilele acestea a plecat din Bordeaux renumitul şahist rus Alechin spre America de sud, pentruca acolo să se întâlnească într'un match cu Capablanca în vederea championatului lumii. Ambii şahişti sunt centrul atenţiei cercurilor şahiste din întreaga lume. Alechin e cunoscut ca un geniu al combinaţiilor şi Capablanca e veştit prin însuşirile sale de a zădărnici orice combinaţie a adversarului.

Incident de graniţă pentru un cadavru.

In canalul, care desparte Suşak de Fiume s'a înecat zilele trecute locuitorul Desut. Deoarece însă acest canal formează tocmai graniţa între Jugoslavia şi Italia, s'a născut un conflict între posturile de grăniceri ale ambelor state pentru a se şti cine are drept să pescuiască cadavrul. In cele din urmă s'a constatat cu ajutorul unei deciziuni dela Roma că mortul aparţine Jugoslaviei, deoarece apa din canal este încă pe teren jugoslav. Cadavrul a fost aşa dar înmormântat în cimitirul din Suşak.

Serviciul în vagoanele-restaurante. Direcţiunea generală c. f. r. a dat dispoziţiuni ca pentru serviciul prestat în vagoanele-restaurante să se perceapă o remiză de 12% asupra totalului consumaţiei, care se va nota în carnetul de plată, desfiinţându-se bacşişul dat personalului.

TIPOGRAFIA A. MUREŞIANU: BRANISCE & COMP. BRAŞOV

Redactor responsabil: VICTOR BRANISCE.

BCU Cluj / Central University Library Cluj